

Hyvinvointikertomus 2021 ja HYTETU-ryhmän vahvistaminen

Kunnanhallitus 19.05.2022 § 167

Hyvinvoinnin ja terveyden (HYTE) edistäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmistettava laajempi hyvinvointikertomus (Terveydenhuoltolaki § 12). Lapin aluehallintovirasto on suositellut alueellaan, että myös arjen turvallisuus (TU) otettaisiin osaksi hyvinvointisuunnitelmaa ja -kertomusta.

Pelkosenniemen kunnan HYTETU-ryhmä on moniammatillinen työryhmä, jonka tarkoituksena tukea ja kehittää kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä yhteistyössä eri toimialojen sekä verkostojen kanssa. Ryhmä on kokoontunut 20.4.2022, jolloin käsiteltiin mm. syksyllä 2021 Pelkosenniemellä toteutetun hyvinvointi- ja turvallisuuskyselyn tulokset, joita on hyödynnetty ajankohtaisessa kuntastrategian päivityksessä, sekä Itä-Lapin seudullinen hyvinvointikertomus, joka on laadittu High five – yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin -hankkeessa. Seudullista hyvinvointikertomusta on hyödynnetty Pelkosenniemen vuoden 2021 hyvinvointikertomuksen laadinnassa, joka on toteutettu sähköiseen hyvinvointikertomukseen (www.hyvinvointikertomus.fi).

Hyvinvointijohtaminen on esitetty kiinteänä osana Pelkosenniemen kunnan vuosikelloa (kh 10.6.2019 § 141, kvalt 25.6.2019 § 35). Vuosikellossa on kuvattu, miten toiminnan ja talouden suunnittelu ja seuranta etenee vaiheittain sekä miten vaiheet kiinnittyvät toinen toisiinsa. Hyvinvointijohtaminen on nähty osana kunnan toiminnan ja talouden suunnittelua: hyvinvointikertomuksen pohjalta asetettavat tavoitteet valmistellaan talousarvion yhteydessä ja tavoitteiden toteutumista arvioidaan kunnan tilinpäätöksen yhteydessä.

Tavoitteena on, että hyvinvointiin liittyvät asiat ovat kunnassa säännöllisesti esillä kunnanhallituksen, kunnanvaltuuston ja kunnan johtoryhmän kokouksissa. Hyvinvointityötä toteutetaan kaikilla kunnan eri toimialoilla, ja hyvinvointijohtamisesta vastaa kunnanjohtaja. Hyvinvoinnin edistämässä on mukana myös kunnan alueella toimivat järjestöt ja yritykset yhteistyössä kunnan toimijoiden kanssa.

Kunnanhallitus on päättänyt 29.10.2019 § 246 (30.10.2019)

- 1) hyväksyä kunnan laajan hyvinvointikertomuksen 2018 - 2021 täydennettyinä seuraavilla hyvinvointitavoitteilla:
  - kunnan elinvoima-, vetovoima- ja pitovoimatekijöiden selvittäminen
  - yhteistyön tiivistäminen kolmannen sektorin kanssa
  - vanhuspalveluiden kehittäminen
- 2) edellyttää, että edellä olevat hyvinvointitavoitteet otetaan huomioon talousarviota 2020 ja taloussuunnitelmaa 2021 - 2023 laadittaessa
- 3) lähettää täydennetyn hyvinvointikertomuksen valtuustolle tiedoksi 5.11.2019 § 61

Hyvinvointitavoitteiden täytäntöönpano toimiala- ja vastuualuekohtaisesti on esitetty talousarviossa 2021 vastuualueiden Vaikuttavuustavoitteet-taulukossa siltä osin, kuin niihin on toimialoilla asetettu tavoitteita vuosille 2022 – 2023. Tilinpäätöksen 2021 toimintakertomus osassa on raportoitu hyvinvointitavoitteiden toteutuminen.

Erityisesti huomio kiinnittyy toimialojen suunnitteluun ja toteutukseen: kunnanhallituksen asettamien hyvinvointitavoitteiden (kh 29.-30.10.2019 § 246) huomioiminen on ollut vuoden 2021 talousarviossa ja tilinpäätöksessä vähäistä. Näin on tilanne siitä huolimatta, että mm. talousarvion laadintaohjeessa on edellytetty ja ohjeistettu, että hyvinvointitavoitteet tulee huomioida vastuualueiden toimintaa suunniteltaessa. Tämä tarkoittaa, että toimialojen ja vastuualueiden toimintaa ei juurikaan ole kehitetty hyvinvointitavoitteiden mukaisesti. Jatkossa on kunnan hyvinvoinnin kehittymisen kannalta tärkeää, että hyvinvointi ja sen edistäminen otetaan kaikkien vastuualueiden yhteiseksi asiaksi ja läpileikkaavaksi teemaksi ja että sen toteutumisen raportointiin kiinnitetään riittävästi huomiota.

Esityslistan oheismateriaalina Itä-Lapin seudullinen hyvinvointikertomus ja HYTETU-ryhmän kokousmuistio 20.4.2022.

Esityslistan liitteenä on Pelkosenniemen hyvinvointikertomus 2021.

Valmistelija	Kunnanjohtaja Päivi Vauhkonen, 040 157 7045
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	1) merkitsee tiedoksi, että Pelkosenniemellä on otettu käyttöön sähköinen hyvinvointikertomus 2) hyväksyä omalta osaltaan Pelkosenniemen hyvinvointikertomuksen vuodelta 2021 ja lähettää sen edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi 3) vahvistaa kunnan HYTETU-ryhmän kokoonpanon seuraavasti: vanhusneuvoston edustaja vammaisneuvoston edustaja nuorisovaltuuston edustaja terveyspalveluiden edustaja sosiaalipalveluiden edustaja seurakunnan edustaja poliisin edustaja pelastusviranomaisten edustaja valtuuston puheenjohtaja kunnanhallituksen puheenjohtaja toimialajohtajat kunnanjohtaja hyvinvointikoordinaattori, joka toimii koollekutsujana
Käsittely	
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan esityksen.
Tiedoksi	HYTETU-ryhmän edustajat
Muutoksenhaku	Päätöksestä voi tehdä kuntalain 134 §:n mukaisen oikaisuvaatimuksen.

Kunnanhallitus 03.11.2022 § 397
1/00.01.02/2022

Pelkosenniemen HYTETU-työryhmä on kokoontunut 20.9.2022 tarkastelemaan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden ajankohtaistilannetta kunnassa sekä pohtimaan ja suunnittelemaan painopisteitä tulevaisuuden toimintasuunnitelmakaudeksi. Työryhmä valmisteli

asettamiansa painopisteiden pohjalta toimenpide- ja mittariehdotukset, jotka on huomioitu vuosien 2022-2025 hyvinvointisuunnitelmassa.

Hyvinvointityöryhmän jälkeen kunnan johtoryhmä kokoontui edelleen Itä-Lapin hyvinvointityöryhmän sekä VASA-hankkeen (Vahva sote Lapin hyvinvointialueelle) henkilöstön kanssa työpajaan tarkastelemaan arjen turvan toimintamalleja sekä mahdollisuuksia niiden käyttöönotolle Pelkosenniellä ja yhteistyössä lähikuntien kanssa. Tapaamisen seurauksena pohdittiin mm. hyvinvointilähetöiminnan käyttöönottoa sekä konkreettisia toimenpiteitä osallistujarekrytoinnin tehostamiseksi linkkihenkilötoimintaan sekä tähän valmentavaan koulutukseen.

Kunnanhallitus on päättänyt kokouksessaan 7.10.2022 § 360 vahvistaa hyvinvointipainopisteet HYTETU-ryhmän esityksen mukaisesti seuraavasti:

- Kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyön kehittäminen ja rajapinnat
- Lasten ja nuorten palveluiden kehittäminen
- Yhteistyön tiivistäminen seutukunnallisesti ja kunnan kolmannen sektorin kanssa
- TE-palvelut 2024 kuntiin (valmentautuminen ja valmistelu)

Painopisteet on vahvistettu osaksi vuoden 2023 talousarvion suunnittelun perusteita ja huomioidaan talous- ja toimintasuunnitelman valmistelussa.

Liitteenä on Pelkosenniemen kunnan laaja hyvinvointikertomus vuosille 2021-2025.

Valmistelija	Hyvinvointijohtaja Paula Alatalo, p. 0400 222 191
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää hyväksyä kunnan laajan hyvinvointikertomuksen vuosille 2021 – 2025 ja lähettää sen edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi.
Käsittely	Hanke- ja hankintakoordinaattori Vilma Sydänlammi selosti asiaa kokouksen alussa.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin.
Tiedoksi	Valtuuston 17.11.2022 esityslistalle
Muutoksenhaku	Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.